

ГАБРИЕЛ ГАРСИЯ МАРКЕС

ИЗКУСТВЕНИ РОЗИ

Превод от испански: Румен Стоянов, 1979

chitanka.info

Движейки се опипом из полумрака на разсъмването, Мина облече роклята без ръкави, която предната вечер бе провесила до леглото, и затършува из раклата да търси ръкавите за прикачване. Търси ги после на гвоздеите по стените и зад вратите, като гледаше да не вдига шум, за да не разбуди спящата баба, която спеше в същата стая. Но щом привикна с тъмнината, разбра, че бабата е станала и отиде в кухнята да я пита за ръкавите.

— В банята са — каза спящата. — Изпрах ги вчера късно.

Там бяха, окачени на тел с две дървени щипки. Още бяха влажни. Мина се върна в кухнята и простря ръкавите върху каменната печка. Срещу нея спящата бъркаше кафето, вторачила мъртви зеници в тухленото зидче на пруста, където имаше редица от съдини с билки.

— Друг път да не си вземала моите работи — каза Мина. — Тия дни не може да се разчита на слънцето.

Спящата извърна лице към гласа.

— Бях забравила, че е първи петък — рече.

След като се увери с дълбоко вдъхване, че кафето е готово, свали тенджерата от печката.

— Тури хартия отдолу, защото камъните са мръсни — каза.

Мина тръкна с пръст по камъните на печката. Мръсни бяха, но с налеп сплътсени сажди, които нямаше да изцапат ръкавите, ако човек не ги трие о камъните.

— Ако се изцапат, ти ще отговаряш — каза.

Спящата си бе наляла чаша кафе.

— Ядосана си — рече, дърпайки един стол към пруста. — Кошунство е да се причестяваш, когато си ядосана. — Седна да пие кафето пред розите в двора. Когато удари третата камбана за литургия, Мина смъкна ръкавите от печката, но още бяха влажни. Обаче си ги тури. Отец Анхел няма да ѝ даде причастие с рокля с голи рамене. Не си изми лицето. Избърса с кърпа остатъците от червилото, взе в стаята молитвеника и забрадката и излезе на улицата. Подир четвърт час се връщаше.

— Ще стигнеш след евангелието — рече спящата, седнала пред розите в двора.

Мина тръгна право към нужника.

— Не мога да отида на литургията — каза. — Ръкавите са влажни и всичките ми дрехи са неизгладени. — Почувствува, че я

преследва един ясновидски поглед.

— Първи петък и не отиваше на литургията — каза сляпата.

На връщане от нужника Мина си наля чаша кафе и седна пред варосаната външна врата, току до сляпата. Ала не можеше да изпие кафето.

— Ти си виновна — измърмори с глуха злоба, усещайки, че сълзите я давят.

— Ти плачеш — възкликна сляпата.

Тури кутията за поливане до саксиите с риган и излезе на двора, като повтори:

— Ти плачеш.

Мина сложи чашата на пода, преди да се изправи.

— Плача от яд — рече. И добави на минаване край бабата: — Трябва да се изповядаш, защото заради тебе пропуснах причастието на първи петък.

Сляпата остана неподвижна, очаквайки Мина да затвори вратата на спалнята. После се упъти към края на пруста. Наведе се и опипом намери на пода недокоснатата чаша. Докато изливаше кафето в гърнето, продължи да говори:

— Господ види, че съвестта ми е чиста.

Майката на Мина излезе от спалнята.

— С кого приказваш?

— С никого — рече сляпата. — Нали ти казах, че полудявам.

Заклучена в своята спалня, Мина си разкопча корсажа и извади три ключета, които носеше закачени с безопасна игла. С един от ключовете отвори долното чекмедже на дрешника и извади мъничко дървено сандъче. Отвори го с другия ключ. Вътре имаше снопче писма на цветна хартия, пристегнати с широк ластик. Прибра ги в корсажа си, тури сандъчето на мястото му и пак затвори чекмеджето с ключа. После отиде в нужника и хвърли писмата на дъното.

— Мислех, че се черкуваш — каза ѝ майката.

— Не може да отиде — намеси се сляпата. — Забравих, че е първи петък, и изпрах ръкавите късно вчера.

— Още са влажни — промърмори Мина.

— Трябваше да работи много тия дни — каза сляпата.

— Това са сто и петдесет рози, които трябва да предам на Великден — рече Мина.

Слънцето припече рано. Преди седем Мина разположи в гостната своята работилница за изкуствени рози: кошница, пълна с венечни листа и телове, кутия с разтегателна хартия, два чифта ножици, гранка конци и стъкленица с лепило. След миг дойде Тринидад с картонената си кутия под мишница, да я пита защо не е отишла да се черкува.

— Нямах ръкави — рече Мина.

— Всяка би могла да ти даде назаем — каза Тринидад.

Дотътри стол, за да седне до кошницата с листа.

— Закъснях — каза Мина.

Свърши една роза. После доближи кошницата, за да накъдри листата с ножицата. Тринидад сложи картонената кутия на пода и се включи в работата.

Мина огледа кутията.

— Обувки ли си купи? — запита.

— Това са умрели мишки — рече Тринидад.

Понеже Тринидад беше обиграна в къдренето на листа, Мина се хвана да прави телени стъбла, обвити в зелена хартия. Работеха мълчаливо, без да забележат слънцето, което напредваше по стаята, украсена с идилични картини и семейни снимки. Когато свърши стъблата, Мина извърна към Тринидад лице, което изглеждаше довършено в нещо безплътно. Тринидад къдреше с възхитителна изтънченост, движейки само върховете на пръстите си, плътно прибрала крака. Мина огледа мъжките ѝ обувки. Тринидад отбегна погледа, без да вдигне глава, само като повлече назад ходилата, и прекъсна работата.

— Какво стана? — рече.

Мина се наведе към нея.

— Ами отиде си — каза.

Тринидад пусна ножицата в скута си.

— Не.

— Отиде си — повтори Мина.

Тринидад я изгледа, без да мигне. Отвесна бръчка раздели сключените ѝ вежди.

— И сега? — попита.

Мина отговори, без да ѝ трепне гласът.

— Сега нищо.

Тринидад си взе довиждане преди десет.

Освободена от тежестта на нейната близост, Мина я задържа за малко, за да хвърли умрелите мишки в нужника. Сляпата подкастрира розовия храст.

— Обзалагам се, че не знаеш какво нося в тая кутия — й рече на минаване.

Раздрънка мишките.

Сляпата се заслуша.

— Разклати я — каза.

Мина повтори движението, но сляпата не можа да разпознае нещата, след като ги чу за трети път с палец върху меката част на ухото.

— Това са мишките, които са се хванали снощи в капаните на черквата — рече Мина.

На връщане загърби сляпата, без да й продума. Но сляпата я последва. Когато стигна в гостната, Мина стоеше самичка до затворения прозорец и довършваше изкуствените рози.

— Мина — рече сляпата. — Ако искаш да бъдеш щастлива, не се изповядвай пред чужди.

Мина я погледна, без да проговори. Сляпата се настани на стола срещу нея и понечи да се включи в работата. Но Мина не й позволи.

— Нервна си — каза сляпата.

— Заради тебе — каза Мина.

— Защо не отиде да се черкуваш? — запита сляпата.

— Ти най-добре знаеш.

— Ако беше заради ръкавите, нямаше да си правиш труда да излизаш от къщи — рече сляпата. — По пътя те е чакал някой, който ти е сторил нещо досадно.

Мина прекара длани пред очите на бабата, сякаш бърше невидимо стъкло.

— Ти си ясновидка — каза.

— Отиде два пъти в нужника тая сутрин — каза сляпата. — Винаги ходиш веднъж.

Мина продължи да прави рози.

— Би ли могла да ми покажеш каквото пазиш в чекмеджето на дрешника? — запита сляпата.

Без да бърза, Мина забучи розата в черчевето на прозореца, извади трите ключета от корсажа и ги тури върху дланта на сляпата. Тя сама затвори пръстите ѝ.

— Иди да видиш със собствените си очи — каза.

Сляпата проучи ключетата с върховете на пръстите си.

— Моите очи не могат да видят в дъното на нужника.

Мина вдигна глава и тогава изпита различно усещане: почувствува, че сляпата знаеше, че тя я гледа.

— Хвърли се в дъното на нужника, щом толкова те интересуват моите работи — рече тя.

Сляпата отбягна прекъсването.

— Винаги пишеш в леглото до сутринта — каза.

— Ти сама угасяш светлината — рече Мина.

— И ти веднага запалваш фенерчето — каза сляпата. — По твоето дишане бих могла да ти кажа какво пишеш тогава.

Мина направи усилие да не трепне.

— Добре — каза, без да вдигне глава. — И ако предположим, че е така, какво чудно има?

— Нищо — отвърна сляпата. — Само че те накара да пропуснеш причастието на първи петък.

Мина взе с две ръце гранката конци, ножиците и стиска недовършени рози. Тури всичко в кошницата и застана лице срещу лице пред сляпата.

— Значи, искаш да ти кажа какво отидох да правя в нужника? — запита. Двете останаха в очакване чак докато Мина отговори на собствения си въпрос: — Отидох да сера.

Сляпата хвърли в кошницата трите ключета.

— Би било добро оправдание — промърмори, отправяйки се към кухнята. — Щеше да ме убедиш, ако не те чувах за пръв път през живота си да казваш грубост.

Майката на Мина идваше по пруста в обратна посока, натоварена с бодливи клони.

— Какво става тука? — запита.

— Луда съм — каза сляпата. — Ама се вижда, че не мислите да ме пратите в лудницата, докато не почна да хвърлям камъни.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.